

O opstem ovlasćenju

Verujem da činjenice koje proizilaze iz zakonskog rešenja jasno pokazuju kako je problem obavljanja delatnosti elektronskih komunikacija po režimu opsteg ovlasćenja mnogo više nego trivijalna ilustracija državne intervencije, da preči da postane još ozbiljniji u slučaju donošenja pravilnika o uslovima za obavljanje te delatnosti po tom režimu (u verziji koja je na javnim konsultacijama od 30.12.2010) i da je u ovoj zemlji to već ozbiljno kršenje slobode pojedinaca da se bave delatnostima po sopstvenom izboru. Jer, prema članu 83. Ustava, preduzetništvo je slobodno, i može se ograničiti zakonom, radi zaštite zdravlja ljudi, životne sredine i **prirodnih bogatstava** i radi bezbednosti Republike Srbije.

Po članu 37. Zakona o elektronskim komunikacijama (ZEK), delatnost elektronskih komunikacija obavlja se po režimu opsteg ovlasćenja, odnosno u skladu sa opštim uslovima koji se mogu propisati za sve ili za određene vrste elektronskih komunikacionih mreža i usluga. Ovi opšti uslovi odnose se u stvari na 17 uslova navedenih u nastavku ovog člana. Ti uslovi se na osnovu zakonskog ovlasćenja bliže propisuju pomenutim pravilnikom, dok se posebnim propisom određuju uslovi koji vaze za obavljanje svih ili pojedinih delatnosti elektronskih komunikacija po režimu opsteg ovlasćenja, u zavisnosti od elektronske komunikacione mreže na koju se odnose.

Stavise, postoje se u ZEK-u adrese, brojevi i radio-frekvencije smatraju ograničenim dobrom (tj. svojevrsnim prirodnim bogatstvom, po Ustavu), to se delatnost elektronskih komunikacija u kojima se koriste ta ograničena dobra, obavlja po režimu dozvole za korišćenje numeracije i pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija.

U vezi s problemom obavljanja delatnosti elektronskih komunikacija po režimu opsteg ovlasćenja, valja se podsetiti da je na kraju objašnjenja pojedinih rešenja iz čl. 37 - 41 Predloga ZEK-a Vlada zaključila da:

- 1) opšte ovlasćenje, kao nov institut preuzet iz Evropskog okvira (iako je i u ranijem zakonu već upotrebljavan pojam “odobrenje” ili “opšta licenca”, kao sličan, stari institut, prim. D. P.) predstavlja ključno sredstvo u liberalizaciji obavljanja delatnosti elektronskih komunikacija;
- 2) zbog važnosti ovog pitanja, precizno su navedeni svi uslovi koji mogu da se odnose na opšte ovlasćenje, postupak obavestavanja Agencije i kontrola ispunjenosti uslova opsteg ovlasćenja i mogućnost izricanja mera ako se ne postuju ti uslovi, sve u skladu sa Direktivom o autorizaciji.

Medjutim, ni u ZEK-u ni u nacrtu pomenutog pravilnika navedeni uslovi koji se odnose na opšte ovlasćenje nisu u skladu (podudarni) sa 16 uslova datih u spisku iz priloga A članu 6. stav 1. ovoj direktivi (2002/20/EC). Ti uslovi su u vezi sa ovom i druge četiri direktive iz regulatnog okvira za elektronske komunikacije u EU, ili sa određenim odredbama iz tih direktiva. Zato se

ZEK-om ne omogućava liberalizacija u obavljanju delatnosti elektronskih komunikacija zasnovana na instituciji opsteg ovlasčenja kakva je proklamovana u obrazlozenju Predloga ZEK-a, vec se ovlasčivanje, autorizacija ili odobravanje u sustini svodi opet na – uobicajeno **dozvoljavanje ili licenciranje**. I tu se nista ne moze jer je interes javnosti siroko rasut, a ZEK je donet po hitnom postupku.

Dejan R. Popovic, dipl. inz.

Beograd, 6. januar 2011.